

gave i Grønland. Vanskelighederne hidrøre saavel fra Landets som fra Befolkningens naturlige Beskaffenhed. Grønlanderne ere et Naturfolk og for Øjeblikket ikke modne til frit Samkvem med Omverdenen. Danmark behandler derfor Grønland som et lukket Land med en offentlig Enehandel. Der kan vel paavises gode Resultater heraf, idet Befolkningen herved er bleven opretholdt som en levedygtig Race, som er i Fremgang, men man kan ikke slaa sig til Ro hermed. Det erkendes derfor som en vigtig Opgave for Danmark at udvikle Befolkningen i Grønland til Ligestilling med andre frie Mennesker. Opgavens store Betydning samt dens Vanskelighed har bragt Spørgsmaalet Grønland stærkt i Forgrunden. Der har i de senere Aar været ført en meget omfattende Diskussion angaaende Grønland i Dagblade og Tidsskrifter samt paa Møder. Grønlands Forhold har derhos været Genstand for Overvejelse indenfor Regeringen, i en af Regeringen nedsat Kommission samt i Rigsdagen. Resultatet af Regeringens og Rigsdagens Overvejelser er navnlig blevet Lov af 1. April 1905 om Kirke- og Skolevæsen i Grønland og Lov af 27. Maj 1908 om Styrelse af Kolonierne i Grønland. Begge disse Love tillige med tilhørende administrative Bestemmelser skulle nu virke ude i Livet. Den førstnævnte Lov er traadt i Virksomhed, men Loven af 1908 gælder for en ikke ringe Del kun paa Papiret. Til Eksempel skulle Landsraadene først træde sammen til Sommer, og Adskillelsen mellem Handel og Administration skal finde Sted senere. Denne Lovgivning burde jo være et organisk Hele, en Maskine, hvis enkelte Dele gribe ind i hinanden og virke sammen til Fremme af det fælles Formaal. De Hoveddele, som skulde virke sammen i Grønland, i den Ordning, man har skabt, ere for det første Kirke- og Skolevæsenet, som grunder sig paa Loven af 1905, for det andet Administrationen og for det tredje Handelen, om hvilken sidste Loven af 1908 handler. Det er sikkert for tidligt allerede nu at udtale en afgørende Dom med Hensyn til Beskaffenheden af denne Ordning. Regeringen har heller ikke udtalt sig i saa Henseende, navnlig ikke, saaledes som det er blevet gjort gældende fra anden Side, om, at Lovgivningen er forfejlet. Jeg tør dog sige saa meget, at Ordningen sikkert indeholder meget gode Bestanddele, men den trænger meget muligt dels til et samlende Led, til at centraliseres, og dels maaske ogsaa til at gøres simple, mindre vid-

løftig. Muligvis er det ikke Konstruktionen af Delene, men Materialet i en eller anden Enkeltthed, en eller flere Personer, som trænger til at rettes eller tages ud og erstattes med nyt. En mere økonomisk Drift vilde ogsaa være meget ønskelig. Hvorledes end dette maatte forholde sig, vide vi, at der hersker en alt for stærk Gnidning, som truer med at volde alvorlig Fortrød, at der om den af Statsmagten truffene Ordning hersker en hidsig Strid mellem de forskellige Administrationsgrene og mellem andre.

I Betragtning heraf og under Hensyn til Forholdene i det hele taget anser Flertallet det for velbegrunder, at Regeringen foreslaar, at vi iværksætte en Undersøgelse med Hensyn til Grønland. Vi anse det ogsaa for ubetinget rigtigt, ubetinget praktisk, at Undersøgelsen foregaar ved en enkelt Person som Kommissarius. For at tilvejebringe de bedste Muligheder for et gunstigt Resultat, for at Kommissarius skal blive i Stand til at give en begrundet Redegørelse for de Ændringer og Forslag, han maatte tilraade, saaledes som det hedder i § 3, er Flertallet endvidere enigt med Regeringen i, at Kommissarius skal udrustes med en vis administrativ Myndighed. Han bør have Ret til at optræde ledende og ikke blot som Kritiker. Man kan jo sige, at man maaske allerede har haft tilstrækkeligt af Kritik. Man bør søge at lægge Sagen saaledes til Rette, at Kommissarius kan trænge til Bunds, at han kan danne sig en begrundet Mening om, hvorvidt der f. Eks. bør indføres et samlende Led som en fast Institution, hvorvidt Forretningsgangen bør simplificeres, hvorvidt der kan indføres Beparelser o. s. v. Den Omstændighed, at Indførelsen af den nye Ordning paa forskellige Omraader netop nu forestaar, opfordrer ogsaa i høj Grad til at give Kommissarius Ret til at gribe ind og optræde handlende og ledende. Selvfølgelig er det en Forudsætning, at Kommissarius skal optræde med Maadehold, med Takt og med Fornuft, men det vil ikke være noget særegent for den her foreslaaede Myndighed, det kræver man jo af enhver Myndighed. Dette er i Korthed Flertallets Stilling til Lovforslaget.

Jeg skal dernæst kun omtale to af de stillede Ændringsforslag, nemlig Nr. 3 til § 2, der er stillet af Flertallet, og Nr. 8 til § 4, der er stillet af hele Udvalget. Vi anse ikke disse Ændringer for egentlig paakrævede, men naar vi dog stille dem, er det for at give Udtryk for vort Ønske